

Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia w Szkole Podstawowej nr 3 w Słupcy

PODSTAWA PRAWNA:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z / oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą /
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz. 230 z p. zm./
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./
5. Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
6. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
8. Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród Dzieci i Młodzieży przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 13.01.2004 roku o nazwie "Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z Policją w sytuacji zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją.

I. Cele procedur:

- usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych szkoły w sytuacjach trudnych
- wskazanie działań naprawczych (korekcyjnych, terapeutycznych)
- zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych poprzez wskazanie działań profilaktycznych
- wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia

II. Zasady ogólne

Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacjach i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.

Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest Dyrektor Szkoły. Uczniowie wykraczający poza normy prawne i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w Regulaminie Szkoły.

III. Pojęcie sytuacji kryzysowej z udziałem ucznia i trudnej wychowawczo

Sytuacja trudna wychowawczo zachodzi wówczas, gdy nauczyciel nie potrafi poradzić sobie z niewłaściwymi postawami uczniów, dezorganizującymi pracę na zajęciach lekcyjnych i poza nimi, a także utrudniających realizację i przebieg procesu dydaktyczno-wychowawczego.

IV. Warunki konieczne do stosowania procedur

Adekwatne postępowanie w sytuacjach trudnych wychowawczo wymaga dobrego rozpoznania problemu, zdarzenia, pełnej wiedzy na temat ucznia i jego rodziny, rozpoznania motywów postępowania i zastosowania odpowiedniej procedury postępowania. Nauczyciele i wychowawcy mogą wspierać się pomocą pedagoga szkolnego (psychologa), nadzoru pedagogicznego, personelu medycznego, pracowników obsługi, policji, sądu ds. rodziny i nieletnich, poradni specjalistycznych. Skuteczność zastosowania procedur wymaga dobrej współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia. Metodami, którymi można to osiągnąć to:

1. Zebrania integracyjne.
2. Udział rodziców w imprezach integracyjnych i wycieczkach szkolnych.
3. Udział rodziców w działaniach wychowawczych szkoły.
4. Spotkania indywidualne z wychowawcą.
5. Spotkania z wychowawcą, pedagogiem, dyrektorem.
6. Udział w spotkaniach zespołu uczącego.
7. Uwagi zawarte w dzienniku elektronicznym o zaistniałych sytuacjach.
8. Wezwania listowne i telefoniczne.

V. Ogólne zasady postępowania wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego (przestępstwa lub wykroczenia)

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora.
2. Ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
3. Przekazanie sprawcy dyrektorowi pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia.
5. Niezwłoczne powiadomienie Policji, jeśli sprawa jest poważna.
6. Zabezpieczenie dowodów przestępstwa i przekazanie ich Policji.

VI. Postępowanie wobec ucznia, który został ofiarą czynu karalnego:

1. Udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej) bądź zapewnienie jej przez wezwanie pomocy lekarza.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. Wezwanie Policji, jeśli istnieje konieczność zabezpieczenia śladów przestępstwa.
5. Otoczenie ucznia opieką psychologiczną – pedagogiczną.

VII. Sposób sporządzania notatki bezpośrednio po zaistnieniu sytuacji kryzysowej.

Pisemna notatka sporządzona po zdarzeniu powinna zawierać następujące informacje:

1. Co się stało, na czym polegało zdarzenie.
2. Kto brał w nim udział.
3. Miejsce i czas zdarzenia.

Za sporządzenie notatki odpowiedzialne są osoby bezpośrednio zaangażowane w rozwiązywanie sytuacji kryzysowych.

VIII. Postępowanie w przypadku zaistnienia agresji wśród uczniów

1. Nauczyciel, pracownik szkoły przerywa zachowanie agresywne, którego jest świadkiem.
2. Informuje wychowawcę o zdarzeniu.
3. Wychowawca prowadzi rozmowę z uczniem w obecności nauczyciela, pracownika szkoły, ocenia sytuację.
4. Wychowawca sporządza notatkę z zaistniałego zajścia oraz informuje rodziców bądź prawnych opiekunów ucznia o zaistniałej sytuacji.
5. Powtarzające się zdarzenia wychowawca zgłasza do pedagoga lub psychologa szkolnego, dyrektora
6. Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem i zespołem nauczycieli uczących ucznia ustala dla ucznia plan działań we współpracy i informuje rodziców o podjętych działaniach.

W przypadku, gdy doraźna interwencja nie przynosi pożądaných efektów, wychowawca podejmuje następujące działania:

1. Przeprowadza rozmowę z uczniem o jego zachowaniu.
2. Omawia z rodzicami bądź prawnymi opiekunami zachowanie dziecka i ustala strategię współpracy ze szkołą i obserwuje jej efekty.
3. Wychowawca nawiązuje kontakt z pedagogiem szkolnym, który podejmuje pracę wychowawczą z uczniem.
4. Pedagog szkolny organizuje spotkanie w składzie: wychowawca – rodzic – pedagog – uczeń.
5. Pedagog informuje rodziców ucznia o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej.
6. W przypadkach czynów rozmyślnych ze szczególną brutalnością dyrektor szkoły zwraca się z prośbą o interwencję Policji i Sądu Rodzinnego

IX. Udział uczniów w bójkach

1. Interwencja bezpośrednia - rozdzielanie bijących się uczniów i udzielenie pomocy medycznej poszkodowanym (jeśli jest taka potrzeba).
2. Niedopuszczenie do agresji wobec siebie, jako osoby rozdzielającej.
3. Wezwanie wychowawcy lub pedagoga (ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o interwencji – powiadomienie dyrekcji, rodziców i/lub Policji).
4. Wychowawca rozmawia z uczniami i ustala powody bójki. Wysłuchuje wszystkie osoby biorące udział w bójce, a także świadków zdarzenia.
5. Skierowanie uczestników bójki do pedagoga szkolnego w celu znalezienia przyczyn takich zachowań.
6. Poinformowanie o wydarzeniu rodziców uczniów biorących udział w bójce.
7. Ustalenie kary dla uczestników w porozumieniu z rodzicami i dyrektorem.
8. Rozmowa z uczniami i klasą na temat radzenia sobie z emocjami, zapobieganiu agresji i sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

X. Procedura postępowania w przypadku naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).

1. Staranie się niedopuszczenia do przemocy fizycznej wobec siebie, zwrócenie uwagi uczniowi i próba wyciszenia go.
2. Niezwłoczne poinformowanie o zaistniałej sytuacji wychowawcy i pedagoga szkolnego oraz dyrekcji.
3. Poinformowanie rodziców ucznia i ustalenie kary.
4. Rozmowa z wychowawcą, pedagogiem, rodzicem i uczniem w celu ustalenia przyczyn agresywnych zachowań i sposobu zmiany relacji.
5. W sytuacjach uzasadnionych dyrektor podejmuje procedurę o naruszenie nietykalności funkcjonariusza publicznego.

XI. Agresja ze strony pracowników szkoły wobec ucznia

1. Na wniosek ucznia, rodzica lub pracownika szkoły dyrekcja szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
2. W przypadku powtarzania się zarzutów Dyrektor Szkoły podejmuje postępowanie dyscyplinarne wobec pracownika.

XII. Postępowanie w przypadku zachowania ucznia uniemożliwiającego prowadzenie lekcji.

1. Nauczyciel upomina słownie ucznia, stara się go wyciszyć i opanować sytuację w klasie.
2. Jeżeli sytuacja jest poważna, zawiadamia pedagoga/dyrekcję i prosi o natychmiastową interwencję.
3. Niezwłocznie po zakończeniu lekcji powiadamia wychowawcę klasy.
4. Wychowawca podejmuje kroki dyscyplinujące ucznia i powiadamia pedagoga szkolnego.
5. Pedagog rozmawia z uczniem, aby ustalić przyczyny takich zachowań i zapobiec im.
6. Jeżeli sytuacje powtarzają się notorycznie, wychowawca, pedagog i dyrektor we współpracy z rodzicami ustala plan działań wobec ucznia, a w razie konieczności powiadamia policję bądź sąd rodzinny.
7. W sytuacji gdy uczeń swym zachowaniem zagraża bezpieczeństwu własnemu i innych, nauczyciel może zastosować przytrzymanie ucznia.
8. Gdy zachowanie ucznia zagraża bezpieczeństwu jego lub innych uczniów lub uniemożliwia dalszy przebieg zajęć, nauczyciel powiadamia pedagoga, wychowawcę lub dyrektora, który odizolowuje ucznia przeprowadzając go do innego pomieszczenia.
9. W sytuacji gdy uczeń stawia opór i uniemożliwia przeprowadzenie do innego pomieszczenia lub gdy następuje eskalacja jego agresji zagrażająca bezpieczeństwu uczniów i nauczyciela nauczyciel, wzywa policję i/lub pogotowie
10. Powiadomienie rodziców o zaistniałej sytuacji

XIII. Procedury postępowania w przypadku konieczności opuszczenia klasy przez nauczyciela

1. Nauczyciel, który musi opuścić klasę w trakcie trwania zajęć otwiera drzwi i prosi nauczyciela z najbliższej klasy o opiekę nad uczniami.
2. Jeżeli nauczyciel nie jest w stanie opuścić klasy z powodu nagłego pogorszenia stanu zdrowia, dzwoni do sekretariatu lub wysyła ucznia po pomoc.
3. W przypadku niemożliwości powrotu do klasy na lekcje nauczyciel powiadamia dyrekcję szkoły.
4. Dyrekcja organizuje opiekę nad uczniami.

XIV. Postępowanie w przypadku agresywnego zachowania rodziców i innych osób dorosłych przebywających na terenie szkoły wobec uczniów

1. Nauczyciel/ pracownik szkoły podejmuje próbę przerwania zachowania agresywnego i wstępnego rozpoznania okoliczności zdarzenia.
2. Nauczyciel/ pracownik szkoły powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
3. W przypadku, gdy osoba dorosła nie zaprzestała zachowania agresywnego, dyrektor szkoły zawiadamia policję.

XV. Osoby dorosłe będące pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających na terenie szkoły

Na terenie szkoły nie może przebywać osoba będąca pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających. Każdy pracownik szkoły ma obowiązek interweniowania w sytuacji, gdy na teren szkoły wejdzie osoba znajdująca się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

1. Grzecznie, ale stanowczo wyprowadzić osobę będącą pod wpływem alkoholu lub innych środków poza teren szkoły.
2. Jeżeli nie jest to możliwe wezwać dyrektora szkoły i policję.
3. Nie dopuszcza się przekazania dziecka pod opiekę osobie będącej pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

W takiej sytuacji należy:

1. Zawiadomić wychowawcę ucznia lub dyrektora szkoły.
2. Wychowawca lub dyrektor szkoły wzywa w trybie natychmiastowym drugiego rodzica lub opiekuna.
3. Jeżeli niemożliwe jest skontaktowanie się z rodzicem lub opiekunem dyrektor szkoły wzywa Policję.

XVI. Obca osoba na terenie szkoły

1. Każdy pracownik szkoły ma prawo żądać informacji o celu pobytu osoby obcej na terenie i w budynku szkoły.
2. W przypadku, gdy osoba obca kieruje się do nauczyciela przedmiotowego, innego pracownika pedagogicznego lub niepedagogicznego, należy skierować ją do portierni lub sekretariatu szkoły.
3. W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla przebywających w szkole, należy podjąć próbę wyprowadzenia jej z terenu szkoły.
4. Przy odmowie wyjścia wezwać pomoc. O sytuacji niezwłocznie powinna zostać poinformowana dyrekcja szkoły. Dyrektor szkoły w razie wystąpienia takiej konieczności zawiadamia policję.

XVII. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych)

1. Jeżeli nauczyciel otrzymuje informację o próbie możliwości zamiaru popełnienia samobójstwa przez ucznia niezwłocznie informuje o tym wychowawcę, pedagoga i/ lub dyrektora.
2. Nie pozwala, aby uczeń przebywał sam, próbuje go przeprowadzić w bezpieczne miejsce.
3. Poinformowanie o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów i przekazanie ucznia pod ich opiekę.
4. Objęcie ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną.

Jeżeli uczeń podjął próbę samobójczą:

1. Udzielenie uczniowi natychmiastowej pomocy przedmedycznej i zapewnienie pomocy medycznej.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły oraz rodziców lub opiekunów prawnych.
3. Objęcie ucznia pomocą psychologiczną. Opracowanie wraz z rodzicami działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczniowi.
4. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
5. Pedagog, psycholog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły

XVIII. Postępowanie mające na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym w szkole, w tym próbom samobójczym lub samobójstwom uczniów

1. Systematyczna obserwacja zachowania, nastrojów, emocji uczniów przez nauczycieli, a szczególnie przez wychowawców.
2. Rozwiązywanie na bieżąco problemów, konfliktów między uczniami, częste rozmowy indywidualne, w razie potrzeby informowanie rodziców o sytuacji dziecka.
3. W przypadku, gdy stan emocjonalny i sposób myślenia dziecka niepokoi wychowawcę – kieruje ucznia do pedagoga szkolnego i psychologa.

4. Pedagog szkolny i psycholog rozpoznają sprawę, prowadzą rozmowę z dzieckiem, rodzicami i w miarę potrzeb decydują o skierowaniu na badania specjalistyczne.

XIX. Postępowanie wobec ofiar przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie

1. Nauczyciel, który podejrzewa, że uczeń jest ofiarą przemocy domowej informuje o tym fakcie wychowawcę i pedagoga.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem, w zależności od sytuacji, przeprowadza rozmowę z dzieckiem, prosi pielęgniarkę szkolną o pomoc w dokonaniu wywiadu lub podejmuje inne przewidziane prawem czynności zmierzające do rozpoznania sprawy.
3. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły przeprowadza rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka. Informuje o podejrzeniu stosowania przemocy wobec dziecka i niedostatecznej nad nim opieki oraz o konsekwencjach takiego postępowania i wskazuje formy pomocy.
4. Jeżeli podejrzenia potwierdzają się lub istnieje uzasadniona obawa, że dziecko jest ofiarą przemocy, pedagog informuje policję i sąd rodzinny. W przypadku rodziny objętej dozorem, o swoich podejrzeniach niezwłocznie informuje kuratora.

XX. Nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły jest uczeń znajdujący się pod wpływem narkotyków, dopalaczy lub alkoholu.

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach dyrektora szkoły lub wicedyrektorów i wychowawcę.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego zdrowie ani życie. Zajmuje się nim pielęgniarka szkolna lub osoba przeszkolona w udzielaniu pierwszej pomocy. W razie potrzeby wzywa lekarza.
3. Dyrektor lub wychowawca zawiadamia rodziców lub prawnych opiekunów, których zobowiązuje do odebrania ucznia ze szkoły.
4. Dyrektor szkoły powiadamia policję.
5. Pedagog szkolny lub wychowawca sporządza notatkę, przeprowadza pogadankę.
6. Dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny o pogłębiającej się demoralizacji ucznia, jeżeli incydent się powtarza, a deklarowana współpraca rodziców ze szkołą nie przynosi oczekiwanych rezultatów.

XXI. Nauczyciel znajduje na terenie szkoły narkotyki, dopalacz, alkohol lub substancję przypominającą je wyglądem.

1. Powiadamia dyrektora szkoły lub wicedyrektorów.
2. Dyrektor powiadamia policję.
3. Dyrektor i pedagog szkolny zachowując środki ostrożności, zabezpieczają substancję przed dostępem do niej innych osób oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji. Substancje rozlane lub rozsypane należy odgrodzić i zabezpieczyć przed rozniesieniem, np. na podszwach obuwia.

4. Dyrektor i pedagog szkolny nie podejmują działań związanych z próbą dostarczenia zabezpieczonej substancji na posterunek policji.
5. Po przyjeździe policji dyrektor niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

XXII. Nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie narkotyki, dopalacz, alkohol lub substancję ją przypominającą

1. Nauczyciel odizolowuje ucznia poprzez umieszczenie go w oddzielnym pomieszczeniu, ale nie pozostawia go samego. Nauczyciel powinien dołożyć wszelkich starań, aby uczeń nie mógł pozbyć się substancji.
2. Powiadamia o swoich podejrzeniach dyrektora lub wicedyrektorów szkoły oraz wychowawcę.
3. Dyrektor szkoły powiadamia policję i rodziców lub opiekunów prawnych ucznia.
4. W obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga lub nauczyciela do którego uczeń ma największe zaufanie) dyrektor prosi o okazanie zawartości kieszeni i plecaka. Dyrektor nie ma prawa samodzielnie dokonać przeszukania odzieży ani tornistra ucznia.
5. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie należy ją zabezpieczyć i czekać na przyjazd policji. Dyrektor ani pedagog szkolny nie podejmują żadnych działań związanych z dostarczeniem zabezpieczonej substancji na policję.
6. Jeżeli uczeń odmawia współpracy, przeszukania dokonuje policja w obecności rodzica lub prawnego opiekuna.
7. Dyrektor lub pedagog szkolny sporządza dokładną notatkę.
8. Dyrektor wraz z policją próbuje ustalić w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję.

XXIII. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.

1. Poinformowanie wychowawcy.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem, uświadamia mu szkodliwość palenia tytoniu.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. Poinformowanie pedagoga szkolnego, który przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami.
5. W sytuacji, gdy palenie tytoniu przez ucznia powtarza się, przygotowuje się wspólnie z rodzicami planu działań, mających na celu eliminację problemu.
6. Prowadzenie działań profilaktycznych wśród uczniów i propagowanie zdrowego stylu życia.

XXIV. Nieodpowiedni strój (ekstrawagancki, zbyt swobodny, sugerujący przynależność do subkultur).

1. Zwrócenie uczniowi uwagi i poinformowanie wychowawcy klasy.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem i przypomina mu regulamin szkoły.
3. Przeprowadzenie z klasą pogadanki na temat odpowiedniego stroju szkolnego.
4. W przypadku, gdy uznamy, że strój sugeruje przynależność do „subkultur” informujemy pedagoga szkolnego, który przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami.

XXV. Nauczyciel zauważy, że na terenie szkoły uczeń korzysta z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych.

W szkole obowiązuje zakaz korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych podczas obowiązkowych zajęć lekcyjnych, zajęć pozalekcyjnych oraz przerw. Urządzenia te muszą być wyłączone lub wyciszone i schowane. W szczególnych sytuacjach nauczyciel może udzielić zgody na skorzystanie przez ucznia z telefonu komórkowego podczas zajęć lub przerwy.

1. Wychowawca informuje uczniów na początku roku szkolnego o warunkach korzystania z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych podczas pobytu w szkole.
2. Nauczyciel, który stwierdzi, że uczeń korzysta z telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych podczas zajęć lub przerwy, ustnie upomina ucznia i wydaje polecenie wyłączenia i schowania urządzenia.
3. Gdy sytuacja powtarza się, nauczyciel ma prawo zabrać telefon komórkowy lub inne urządzenie elektroniczne. Uczeń samodzielnie wyłącza urządzenie a nauczyciel znosi je do sekretariatu szkoły.
4. Nauczyciel lub wychowawca informuje o zdarzeniu rodziców lub prawnych opiekunów ucznia, których zobowiązuje do osobistego odebrania ich z sekretariatu szkoły.

XXVI. Ucieczka ucznia ze szkoły w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych

1. Nauczyciel, który stwierdził fakt ucieczki ucznia odnotowuje nieobecność w dzienniku lekcyjnym.
2. Powiadamia wychowawcę klasy, który telefonicznie informuje rodziców/ opiekunów prawnych ucznia.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowy z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi w celu ustalenia przyczyn ucieczki z lekcji oraz przekazania informacji o konsekwencjach takiego postępowania i formie ukarania ucznia.
4. Jeżeli problem powtarza się, wychowawca informuje pedagoga szkolnego, który przeprowadza ponowną rozmowę z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi.
5. W przypadku braku poprawy zachowania lub braku zainteresowania ze strony rodziców/ opiekunów prawnych pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły zgłasza ucieczki do sądu rodzinnego i na policję.

XXVII. Wagary i spóźnienia

1. W przypadku notorycznych spóźnień wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem i informuje rodziców / prawnych opiekunów .
2. Informuje pedagoga szkolnego, który wraz z rodzicami próbuje ustalić przyczyny spóźnień.
3. W przypadku długotrwałej lub powtarzającej się nieusprawiedliwionej absencji ucznia, wychowawca kontaktuje się z rodzicami/ prawnymi opiekunami. Wspólnie z uczniem i jego rodzicami ustalają przyczyny nieobecności i możliwości postępowania w celu mobilizacji ucznia do regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne.

4. Uczeń zostaje objęty pomocą psychologiczno – pedagogiczną.
5. Jeżeli podjęte działania nie przynoszą efektów dyrektor szkoły kieruje do rodziców/ prawnych opiekunów wezwanie do realizacji obowiązku szkolnego, a w ostateczności kieruje prośbę do sądu o wgląd w sytuację rodzinną.

XXVIII. Brak kontaktu z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia

1. W przypadku, gdy rodzic/opiekun prawny nie kontaktuje się z wychowawcą w czasie wyznaczonym, wychowawca prosi rodzica/ opiekuna prawnego o przybycie do szkoły, wykorzystując różne formy nawiązywania kontaktu z rodzicem: wpis do dziennika elektronicznego, kontakt telefoniczny, wizyta w domu. Podjęte działania dokumentuje w dzienniku.
2. W przypadku braku reakcji ze strony rodzica/ opiekuna prawnego wychowawca wysyła list polecony za potwierdzeniem odbioru.
3. W przypadku, gdy rodzic/ opiekun prawny nadal nie reaguje na wezwanie, wychowawca w porozumieniu z pedagogiem i dyrektorem szkoły zwraca się do sądu z o wgląd w sytuację rodzinną.

XXIX. Nieobecność rodziców ucznia

1. Pracownik szkoły, który powziął podejrzenie, otrzymał informację bądź wyciągnął wnioski na podstawie obserwacji o pozostawieniu ucznia szkoły bez opieki niezwłocznie zgłasza ten fakt wychowawcy ucznia.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem.
3. Potwierdza fakt pozostawienia ucznia bez opieki (telefonicznie bądź osobiście jeśli zachodzi taka konieczność).
4. Informuje pedagoga szkolnego i Dyrektora Szkoły.
5. Dyrekcja szkoły zgłasza pozostawienie dziecka bez opieki osoby dorosłej Policji.
6. O czasowym pozostawieniu dziecka pod opieką innej osoby (np. babci) rodzic zobowiązany jest poinformować wychowawcę lub dyrekcję szkoły. Przedstawia dokument sądowy o sprawowanej opiece nad dzieckiem, adresem i numerem kontaktowym do tej osoby.

XXX. Świetlica

Dziecko przebywające w świetlicy nie może być pozostawione bez opieki.

Rodzice bądź prawni opiekunowie dziecka mają obowiązek przekazać w formie pisemnej informację o tym, kto będzie odbierał dziecko po zajęciach w świetlicy (wpis do karty zgłoszenia dziecka).

Wychowawca odpowiedzialny za dzieci przebywające w świetlicy w momencie ich odbioru przez rodziców lub opiekunów powinien:

1. Potwierdzić tożsamość osoby odbierającej.
2. Odnotować fakt odbioru dziecka w liście obecności w danym dniu.

Uczeń nieodebrany ze świetlicy

1. Gdy dziecko nie jest odebrane na czas nauczyciel świetlicy kontaktuje się telefonicznie z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka, ustala przyczyny zdarzenia i zapewnia dziecku opiekę do czasu ich przybycia.
2. Nauczyciel świetlicy przypomina rodzicom/opiekunom prawnym, że są zobowiązani do punktualnego odbioru dziecka ze świetlicy.
3. Jeżeli sytuacja powtarza się nauczyciel świetlicy informuje wychowawcę, pedagoga i dyrektora, którzy rozpoznają sytuację i w razie konieczności wnoszą do sądu o wgląd w sytuację rodzinną.
4. W przypadku nieodebrania dziecka powiadamia policję, zapewniając dziecku opiekę do czasu jej przyjazdu.

Samowolne oddalenie się dziecka ze świetlicy

1. Nauczyciel świetlicy ustala okoliczności oddalenia i podejmuje natychmiastowe poszukiwania zaginionego ucznia, odnotowuje w dokumentacji jego nieobecność. W przypadku, jeśli pełni opiekę jednoosobowo, powiadamia o fakcie dyrekcję szkoły.
2. Po odnalezieniu ucznia nauczyciel udziela mu upomnienia i informuje o konsekwencjach złamania zasad regulaminu oraz informuje o zaistniałym fakcie rodziców/ opiekunów prawnych oraz wychowawcę klasy.
3. W przypadku nieodnalezienia dziecka nauczyciel świetlicy informuje o fakcie dyrektora szkoły, rodziców /opiekunów prawnych.
4. Jeśli dalsze poszukiwania podjęte przez szkołę i rodziców nie przynoszą oczekiwanego rezultatu, dyrektor szkoły powiadamia policję.
5. Jeżeli zachowanie powtarza się nauczyciel świetlicy informuje pedagoga i wychowawcę klasy, którzy w porozumieniu z rodzicami podejmują działania zapobiegawcze.

XXXI. Oddalenie się ucznia od grupy w czasie wycieczki szkolnej na terenie miasta i poza miejscem zamieszkania

1. Opiekun grupy/ kierownik wycieczki ustala okoliczności oddalenia i podejmuje natychmiastowe poszukiwania zaginionego ucznia. Poza miejscem zamieszkania poszukiwanie podejmuje kierownik wycieczki, a grupa z opiekunami pozostaje w ustalonym miejscu. W miejscu zamieszkania opiekun grupy telefonicznie informuje dyrekcję szkoły, która deleguje osobę do doprowadzenia grupy do szkoły, a opiekun podejmuje poszukiwania.
2. Po odnalezieniu ucznia opiekun grupy/ kierownik wycieczki wyjaśnia przyczyny, które doprowadziły do takiej sytuacji i uświadamia odnalezioną osobę konsekwencje jej zachowania.
3. Kierownik wycieczki informuje wychowawcę klasy.
4. Wychowawca informuje rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji i ustala dla niego karę.
5. Jeśli poszukiwania ucznia są bezskuteczne, opiekun/kierownik grupy informuje policję, dyrektora szkoły i rodziców/opiekunów prawnych.
6. Jeśli oddalenie od grupy będzie się powtarzało, uczestnictwo ucznia w następnej imprezie turystycznej zostaje zawieszona.

XXXII. Zastraszanie, wymuszanie, wywieranie presji.

1. Rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego w celu uświadomienia konsekwencji prawnych, społecznych i psychologicznych czynu.
2. Wezwanie rodziców dziecka sprawcy i poinformowanie ich o zaistniałym fakcie, oraz o zastosowanej karze.
3. Podjęcie wraz z rodzicami działań mających na celu zapobieganie podobnym sytuacjom.
4. W przypadku braku współpracy rodziców sprawcy i ucznia ze szkołą oraz powtórzenia czynu poinformowanie policji oraz sądu rodzinnego

XXXIII. Falszerstwo

Sytuacje fałszerstwa w szkole:

- dokonanie wpisów do dzienników lekcyjnych (wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen, usprawiedliwianie nieobecności)
  - przedstawienie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców
  - podrabianie (przerabianie) zaświadczeń lekarskich
  - podkładanie prac innych uczniów jako własnych oraz udowodnienie przez nauczyciela ściągania
  - inne przypadki (podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach sportowych, wycieczce itp.)
1. Nauczyciel w przypadku stwierdzenia fałszerstwa informuje wychowawcę klasy, który przeprowadza rozmowę z uczniem.
  2. Powiadomienie rodziców/ prawnych opiekunów ucznia i poinformowanie ich o karze.
  3. Podjęcie wraz z rodzicami działań mających na celu zapobieganie podobnym sytuacjom.
  4. W przypadku powtarzających się sytuacji fałszerstw szkoła informuje policję.

XXXIV. Kradzież i zniszczenia mienia

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia lub wychowawca, po otrzymaniu informacji od ucznia o kradzieży, przeprowadza z poszkodowanym i świadkami rozmowę w celu ustalenia okoliczności zdarzenia.
2. Nauczyciel podejmuje działania zmierzające do zwrotu skradzionego mienia
3. O fakcie kradzieży lub zniszczenia mienia powiadamia się wychowawcę i dyrektora szkoły.
4. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem.
5. Powiadomienie rodziców/ prawnych opiekunów ucznia i poinformowanie ich o karze. Ustalenie sposobu naprawiania wyrządzonej szkody.
6. Podjęcie wraz z rodzicami działań mających na celu zapobieganie podobnym sytuacjom.
7. W przypadku powtarzających się sytuacji szkoła informuje policję.

XXXV. Dewastacja mienia

1. Nauczyciel, pracownik szkoły stara się przerwać dewastację, której jest świadkiem, jeśli jest to niemożliwe, wzywa pomoc.
2. O dewastacji niezwłocznie zawiadamia dyrektora szkoły.
3. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy dyrektor podejmuje czynności mające na celu ich ustalenie.
4. Dyrektor wzywa rodziców ucznia i informuje policję.
5. Dyrektor wyciąga konsekwencje wobec sprawcy.

XXXVI. Przedmioty zagrażające zdrowiu lub życiu

Postępowanie w sytuacji posiadania przez uczniów przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły

1. Jeżeli u ucznia zauważy się przedmioty niebezpieczne pracownik szkoły podejmuje próbę nakłonienia ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu.
2. Jeśli jest niemożliwe, wzywa na pomoc innych pracowników szkoły lub policję
3. Powiadamia wychowawcę ucznia i dyrektora szkoły.
4. Dyrektor zawiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
5. W sytuacji zaistnienia podejrzenia, że uczeń zamierza użyć niebezpiecznego przedmiotu dyrektor zawiadamia Policję.
6. Rozmowa z uczniem w celu ustalenia przyczyn nieodpowiedniego zachowania.
7. Podjęcie wraz z rodzicami działań mających na celu zapobieganie podobnym sytuacjom.

XXXVII. Sprawy sporne i konflikty

Sporne sprawy i konflikty na terenie szkoły rozwiązuje się następująco:

- a) Konflikty pomiędzy uczniami na terenie klasy, rozstrzyga wychowawca klasy. Pomocą służy mu pedagog szkolny. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszeni są rodzice uczniów.
- b) Konflikt pomiędzy uczniami różnych klas rozstrzyga pedagog szkolny we współpracy z wychowawcami klas. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszeni są rodzice uczniów.
- c) Konflikt pomiędzy uczniem i nauczycielem rozstrzyga wychowawca klasy we współpracy z pedagogiem (psychologiem) szkolnym. W razie długotrwałego, ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszeni są rodzice ucznia.
- d) Konflikt między nauczycielem a rodzicami ucznia rozstrzyga wychowawca klasy we współpracy z pedagogiem i psychologiem szkolnym. W razie długotrwałego, ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszony jest Dyrektor Szkoły.

XXXVIII. Wypadek podczas zajęć szkolnych, zajęć pozalekcyjnych oraz podczas przerw śródlekcyjnych

1. Nauczyciel będący świadkiem wypadku niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, udziela pierwszej pomocy, wzywa pielęgniarkę szkolną, a w razie zagrożenia zdrowia i życia wzywa pogotowie ratunkowe.
2. Nauczyciel lub pielęgniarka szkolna o wypadku niezwłocznie powiadamia rodziców/ opiekunów prawnych ucznia, a w przypadku ciężkiego wypadku również dyrektora szkoły.
3. Nauczyciel informuje o okolicznościach wypadku pielęgniarkę, która sporządza protokół wypadku.
4. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone i wyprowadza pozostałe dzieci z pomieszczenia. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
5. O każdym wypadku ciężkim dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący i współpracującego ze szkołą pracownika służby bhp.
6. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora, policję i kuratora oświaty.
7. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
8. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

XXXIX. Nagła niedyspozycja zdrowotna ucznia, zasłabnięcie

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia lub nauczyciel dyżurujący dokonuje wstępnej oceny sytuacji, zapewnia uczniowi opiekę i udziela pierwszej pomocy, a w razie potrzeby informuje sekretariat szkoły poprzez wyznaczonego ucznia o konieczności wezwania pielęgniarki szkolnej.
2. Pielęgniarka określa stan zdrowia ucznia i w razie konieczności informuje rodziców dziecka oraz ustala dalszą opiekę nad dzieckiem.
3. W przypadku nieobecności pielęgniarki nauczyciel powiadamia o zaistniałej sytuacji sekretariat szkoły poprzez wyznaczonego ucznia. Osoba odbierająca informację powiadamia rodziców/prawnych opiekunów i ustala sposób odebrania dziecka ze szkoły.
4. Do momentu odebrania przez rodziców/ opiekunów prawnych lub przyjazdu pogotowia uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela lub innej osoby wyznaczonej przez dyrektora szkoły.
5. W przypadku, gdy istnieje obawa, że zagrożone jest zdrowie i życie dziecka nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe, zawiadamia dyrektora szkoły, rodziców/ opiekunów prawnych ucznia.

XL. Imprezy szkolne.

1. Uczeń, który bierze udział w imprezie szkolnej powinien przedłożyć wychowawcy klasy w formie pisemnej zgodę rodziców lub opiekunów na udział dziecka w imprezie.
2. W przypadku, gdy impreza szkolna odbywa się w godzinach popołudniowych lub wieczorem rodzice lub prawni opiekunowie dziecka zobowiązani są dostarczyć wychowawcy klasy deklarację w formie pisemnej dotyczącą odbioru dziecka po zakończeniu imprezy.

XLI. Procedury powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych

1. Powiadomienie przez wychowawcę klasy telefonicznie, osobiście lub pisemnie (wpis w dzienniku elektronicznym) rodziców lub prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych, korzystając z danych osobowych zapisanych w dzienniku.
2. Sporządzenie przez wychowawcę notatki służbowej z powiadomienia rodziców.
3. W przypadku nieobecności wychowawcy zachować obowiązującą w szkole drogę służbową (wychowawca, pedagog, dyrekcja).
4. W sytuacji zgłoszenia przez rodziców lub prawnych opiekunów zmiany miejsca pobytu na okres dłuższy niż jedna doba, spisanie z rodzicami oświadczenia o zmianie miejsca ich pobytu wraz z telefonem i adresem kontaktowym.
5. W przypadku braku informacji od rodziców o zmianie miejsca ich pobytu, przekazanie odpowiednim instytucjom opieki nad dzieckiem w szczególnie trudnych sytuacjach wychowawczych.

XLII. Mobbing i izolowanie ucznia

Aby można było mówić o przejawach mobbingu, muszą wystąpić następujące cechy:

- Prześladowanie ofiary przez sprawcę mobbingu musi trwać przez dłuższy czas,
- mobbing ma charakter celowy, czyli sprawcy chodzi o wyłączenie ofiary z grupy koleżeńskiej bądź zepsucie jej opinii,
- Sprawca mobbingu ma nad ofiarą przewagę psychiczną lub fizyczną.

W przypadku, kiedy uczeń jest izolowany lub prześladowany przez rówieśników:

1. Ocena sytuacji przez wychowawcę i pedagoga szkolnego.
2. Przeprowadzenie rozmowy z uczniem odsuniętym od grupy, a także grupą tych osób, które stwarzają zagrażające sytuacje.
3. Wychowawca informuje rodziców dziecka pokrzywdzonego i rodziców uczniów, którzy przyczynili się do zaistniałej sytuacji.
4. Jeżeli rozmowa nie spowoduje pozytywnych zmian, wychowawca informuje dyrektora szkoły.
5. Jeżeli powyższe procedury nie przyniosą oczekiwanych rezultatów wychowawca doprowadza do konfrontacji strony (rodzice – uczniowie) w celu osiągnięcia porozumienia.
6. Przeprowadzenie pogadanek z uczniami na temat mobbingu i izolowania.
7. W sytuacji nieskuteczności podejmowanych działań informuje się policję

XLIII. Postępowanie wobec ofiar i sprawców cyberprzemocy

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy, informuje o zdarzeniu wychowawcę, a ten pedagoga.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem przeprowadza rozmowę z ofiarą cyberprzemocy, udziela jej wsparcia i porady, ustala okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
3. Wychowawca i pedagog przy udziale nauczyciela informatyki zabezpieczają dowody i jeżeli to możliwe, ustalają tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
4. Wychowawca informuje o zdarzeniu rodziców/ opiekunów prawnych poszkodowanego i sprawcy (jeżeli jest znany i nieletni) i informuje o konsekwencjach czynu.
5. Jeśli sprawca cyberprzemocy nie jest znany, pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły zawiadamia policję.
6. Wychowawca i pedagog obejmują ucznia pomocą psychologiczną i monitorują sytuację, sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.
7. Wobec nieskuteczności podjętych działań informuje się policję

XLIV. Procedura postępowania wobec uczennicy, o której dostajemy informację, że jest w ciąży

1. Przeprowadzenie rozmowy z uczennicą przez pedagoga lub wychowawcę.
2. Przeprowadzenie rozmowy z rodzicami (prawnymi opiekunami) uczennicy.
3. Udzielenie wsparcia zgodnie z oczekiwaniami rodziców i uczennicy (zgodnie z przepisami prawnymi).
4. W przypadku uczennicy, która nie ukończyła 15 roku życia dyrektor szkoły zawiadamia prokuraturę, sąd rodzinny.

XLV. Postanowienia dodatkowe

1. Szkoła nie odpowiada za przyniesione przez uczniów przedmioty wartościowe, nie związane z procesem dydaktyczno-wychowawczo - opiekuńczym / np. telefony komórkowe, biżuterię, odtwarzacze MP3 i MP4, gry elektroniczne, zabawki , itp./.
2. Na lekcji wychowania fizycznego rzeczy pozostawione są w szatni i zamykane na klucz, a uczniowie nie mają prawa podczas lekcji wchodzić do szatni.

Dokument obowiązujący od 26 października 2016